

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ 2) ศึกษาแนวทางในการพัฒนากระบวนการเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความร่วมมือในเครือข่ายต่าง ๆ มีจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และในกรณีของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า **ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน** มีผลต่อความร่วมมือ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 อยู่ในระดับมาก และผลจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนในการเลือกตัวพยากรณ์เพื่อเข้าสู่สมการ สามารถพยากรณ์ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านที่เหลือไม่สามารถพยากรณ์ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของปัจจัยดังกล่าว พบว่า **การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน** เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน มีผลต่อความร่วมมือ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 อยู่ในระดับมาก และผลจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนในการเลือกตัวพยากรณ์เพื่อเข้าสู่สมการ สามารถพยากรณ์ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานที่ได้จากงานวิจัย

2. แนวทางในการพัฒนากระบวนการของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นนั้น เมื่อทำการศึกษาในเชิงลึกเพิ่มขึ้นพบว่า มีความสอดคล้องเป็นอย่างยิ่งกับผลงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (อ้างถึงใน อนุชิต ฮุนสวัสดิกุล, 2558) ในเรื่องกระบวนการเปลี่ยนแปลง (The Change

Process) โดยเฉพาะด้านกระบวนการเปลี่ยนแปลงด้านบุคคล (Individual) ได้แก่ การเริ่มที่การตระหนัก ไปสู่การเรียนรู้ การทดลอง/ปฏิบัติ การประเมินผล การยอมรับ และปลายทางรางวัลหรือผลตอบแทนที่คาดหวัง ตามลำดับ จึงสามารถนำมากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาเครือข่ายดังกล่าว ได้แก่ ในระดับผู้บริหารหน่วยงานของเครือข่ายฯ จะต้องเริ่มต้นด้วยการสร้างให้เกิดความตระหนัก การมีโอกาสดำเนินไปสัมผัสกับสถานการณ์จริงและบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำคำขอและพิจารณางบประมาณแผ่นดิน เพื่อให้ไปสู่การรับรู้ เรียนรู้และนำมาทดลองปฏิบัติในหน่วยงาน เพื่อให้ทราบผลและมีโอกาสนำไปสู่การยอมรับได้มากยิ่งขึ้นต่อไป สำหรับในส่วนของบุคลากรผู้ปฏิบัติ หน่วยงานรับผิดชอบหลักในด้านนี้ หรือส่วนแผนงาน ทำการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ให้ทุกคนเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำคำขอของงบประมาณ และหาแนวทางในการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างมีจุดมุ่งหมาย และให้ทุกฝ่ายต่างเห็นว่าได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งจะต้องสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างหน่วยงานเจ้าภาพหลักและหน่วยงานสนับสนุนในบางสถานการณ์ เพื่อช่วยลดข้อจำกัดเกี่ยวกับกระบวนการทำงานระหว่างกัน เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน และเกิดความร่วมมือกันมากยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ประกอบด้วย 2 ประเด็น ดังนี้

3.1 ในระดับผู้บริหารหรือการเข้าสู่ตำแหน่ง มหาวิทยาลัยควรบรรจุเนื้อหาและการฝึกอบรมหลักสูตรในเรื่องของการจัดทำคำขอของงบประมาณแผ่นดินที่ลงในเชิงลึกไว้ในหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารระดับสูงและระดับกลาง อันจะนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจในกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างโอกาสให้ผู้บริหารเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัสกระบวนการและวิธีการทำงานของภายนอกในทุกขั้นตอน

3.2 ในระดับบุคลากรผู้ปฏิบัติ ฝ่ายวางแผน และส่วนแผนงานจะต้องประสานร่วมมือกับหัวหน้าหน่วยงานในการให้ข้อมูลข่าวสาร สร้างความเข้าใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการช่วยส่งเสริมความเข้าใจระหว่างหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป ประกอบด้วย 3 ประเด็น ดังนี้

4.1 ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทราบกระบวนการที่ชัดเจนในส่วนของผู้บริหารระดับสูง แต่ในกรณีผู้ปฏิบัติยังไม่มีการศึกษาเชิงลึก จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

4.2 กระบวนการเปลี่ยนแปลงในส่วนขององค์กร (Organizational) นั้นยังไม่ได้มีการศึกษาในครั้ง นี้ แต่เป็นเรื่องที่น่าสนใจเพื่อเป็นต้นแบบขยายผลไปยังหน่วยงานอื่น จึงควรนำมาศึกษาวิจัยในโอกาสต่อไป

4.3 การวิเคราะห์ผลยังไม่มีการแยกศึกษาวิเคราะห์ระหว่างกลุ่มตำแหน่งผู้บริหารและกลุ่มเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ในการศึกษาครั้งต่อไปจึงอาจนำมาประกอบการออกแบบวิจัยต่อไป

Abstract

This research aimed to study 1) factors affecting collaboration of network to Government Budget Request Preparation of Suranaree University of Technology (SUT), and 2) to study trends to develop and increase efficiency of networking process of SUT Government Budget Request Preparation.

The research was both quantitative and qualitative. Research population and sample group consisted of the university executives and staffs working on university budget request preparation. Research data were analyzed by Descriptive Statistics in terms of percentage, mean, and standard deviation, and also by Inferential Statistics in terms of Multiple Regression Analysis, and Content Analysis.

The research results were summarized as follow:

1. The study of factors affecting collaboration of network to Government Budget Request Preparation of Suranaree University of Technology revealed that there were five scopes of factor affecting occurrence of networking collaboration i. e. participation, common goals, communication, relationship, and knowledge sharing. For the case of SUT Government Budget Request Network, it was found that **the aspect of relationship** affected the collaboration with the mean at 3.99 which was at the much level. Result of the Stepwise Multiple Regression Analysis in selection of predictors for equator could predict the collaboration, statistically significant at the 0.05 level. While the other aspects could not predict the collaboration to government budget request preparation of the university at the above stated level. When each item of the stated factor was considered, it revealed that **building up good relationship and clear understanding among the network members for acceptance of each other working process for maximum benefits of work** affected the collaboration with the mean at 4.02 which was at the high level. Result of the Stepwise Multiple Regression Analysis in selection of predictors for equator could predict the collaboration, statistically significant at the 0.05 level. The result corresponded to research data collected from the interviews of high-rank executives of university units.

2. Regarding the study for trends to develop and increase efficiency of networking process of SUT Government Budget Request Preparation, when the deeper study was conducted, it was found that studied results were consistent to the academic work conducted by the Office of the Public Sector Development Commission - OPDC (cited by Anuchit Hunswasdikul, 2015) on the Change Process, especially in the aspect of individual change process which begins at awareness, learning, trial/ practice, evaluation, acceptance, and expected reward or return, respectively. After that, the developing trends for the stated network could be specified. That is to say, in the level of unit executives, the trend should start at building up the awareness, chance to participate in real situations, contact with outsiders related to budget request preparation and budget allocation for their real perception, learning and practicing in their units in order to learn the results and accept further steps. As for the group of budget implementing staffs, the core responsible unit or the Division of Planning should make effective communication for common understanding to make them aware and give priority to preparation of budget request, find appropriate analysis and problem solution with certain aims, and make all related groups receive mutual benefits. Moreover, in some situations, common understanding between a host and supporting units needs to be built up in order to reduce work-restriction in the process, have better understanding, good relationship, and have more collaboration.

3. There were two suggestions received from the research:

3.1 In the level of university executives or in filling persons into executive posts, training courses with deep content on preparation of government budget request should be provided by the university to lead the executives accept and understand of related process. Building chance for them to touch real working process and method of outside organizations in all steps should also be provided.

3.2 In the level of budget implementing staffs, Department of Planning and Division of Planning need to coordinate with university units' heads to provide information, build up clear understanding on different situations and promote clear understanding among cores and supporting units.

4. There are three suggestions for further research as follow:

4.1 This study made clear process of the high-rank executives. However, there is no depth study of staffs' operation. Therefore it should conducted on the further research.

4.2 There is no an internal process changing on this study which the topic is interesting to be a prototype or good study case for other units in the network. Therefore it should conducted on the further research.

4.3 This study, the analysis between the executive group and general staffs was not obviously separate. Therefore, this it will be conducted on the further research.

